

УРЕДБА БР. 2003/37

**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОШТАНСКИМ УСЛУГАМА
КОЈЕГ ЈЕ УСВОИЛА СКУПШТИНА КОСОВА**

Специјални представник Генералног секретара,

Сходно овлашћењима која су му дата Резолуцијом 1244 (1999) Савета безбедности Уједињених нација од 10. јуна 1999. године,

У складу са ставовима 8.1, 9.1.44 и 9.1.45 Уставног оквира за привремену самоуправу (Уредба УНМИК-а бр. 2001/9),

Узимајући у обзир писмо Председника Скупштине Косова од 4. новембра 2003. године у вези са Законом о поштанским услугама којег је усвоила Скупштина Косова 9. октобра 2003. године,

Напомињући да одредбе Закона не прејудицирају поштанске услуге које обезбеђују УНМИК, КФОР и канцеларије или мисије страних влада и међународних организација на Косову,

Овим проглашава важећим од дана потписивања Закон о поштанским услугама (Закон бр. 2003/18) који је дат у прилогу овој Уредби, с тим да за потребе његове примене:

(а) Чланови 6, 7, 13 и Поглавље В буду тумачени у складу са ставовима 8.1(q) и (p) Уставног оквира, са Уредбом УНМИК-а бр. 2002/12 од 13. јуна 2002. године о установљавању Косовске повериличке агенције и са Уредбом УНМИК-а бр. 1999/12 од 14. октобра 1999. године о обезбеђивању поштанских и телекомуникационих услуга на Косову, који регулишу управни надзор и регулаторне одговорности у односу на предузећа у јавном и друштвеном власништву;

(б) Чланови 5, 6.2.6 и 7.8 који се тичу активности у подручју међународне сарадње буду тумачени у складу са ставом 8.1(m), (n), (o) и (p) Уставног оквира; и

(ц) Чланови 8.5(a), (b), (f) и (g) буду тумачени у складу са ставовима 8.1(h) и 11.1(d) Уставног оквира, са допуњеном и изменењеном Уредбом УНМИК-а бр. 1999/20 од 15. новембра 1999. године о Управи банкарства и платног промета Косова, са Уредбом УНМИК-а бр. 1999/21 од 15. новембра 1999. године о давању дозвола банкама, о надзору и о регулисању, и са Уредбом УНМИК-а бр 2001/25 од 5. октобра 2001. године о издавању дозвола, надзору и регулисању осигуравајућих друштава и посредника осигурања, који регулишу одговарајуће активности.

Потписано 17. децембра 2003. године

Хари Холкери
Специјални представник Генералног секретара

**KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO**

Zakon Br. 2003 / 18

O POŠTANSKIM USLUGAMA

Skupština Kosova,

Bazirajući se na Uredbu UNMIK-a br. 2001/9 od 15. maja 2001. god. o Ustavnom okviru za privremenu samoupravu na Kosovu, posebno Člana 5.1 (h), 5.7, 9.1, 26 (a), 9.3.3, a

u cilju razvoja moderne poštanske službe na Kosovu, bazirane na slobodnoj tržišnoj ekonomiji i u skladu sa najboljim međunarodnim iskustvima,

usvaja

ZAKON O POŠTANSKIM USLUGAMA

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

**Član 1.
Predmet**

Ovim Zakonom se reguliše vršenje poštanskih aktivnosti na Kosovu.

**Član 2.
Svrha**

Svrha ovoga Zakona je:

1. Obezbedjenje nudjenja univerzalnih poštanskih usluga na celoj teritoriji Kosova.
2. Zaštita interesa korisnika i obezbedjenje njihovog jednakog tretmana i nediskriminisanja.
3. Podsticaj slobodne i efikasne konkurenčije u pružanju poštanskih usluga.
4. Podsticaj trajnog poboljšanja kvaliteta usluga.
5. Obezbedjenje tajnosti dopisivanja korisnika usluga.

Član 3. Definicije

U skladu sa ovim Zakonom niženavedeni termini imaju sledeće značenje:

1. Pod «poštanskim uslugama» se podrazumevaju usluge koje se naplaćuju za dostavljanje adresiranih poštanskih pošiljaka i paketa pojedinačne težine do 20 kg. Takodje, «poštanskim uslugama» se smatraju usluge koje se naplaćuju i vrše prevoznim sredstvima za dostavu poštanskih pošiljaka.
2. Pod «univerzalnim poštanskim uslugama» se podrazumevaju usluge koje se naplaćuju, a odnose se na dostavu pisama maksimalne težine do 2 kg, paketa do 20 kg, poštanskih novčanih naloga i vrednosnih pošiljaka. Maksimalna pojedinačna težina paketa koji se dopremaju na Kosovo može biti do 20 kg.
3. Pod «poštanskom pošiljkom» se podrazumeva svaka vrsta pošiljke obradjene od strane pružaoca poštanskih usluga (pismonosne pošiljke, paketi, poštanski nalozi za isplatu i dr.).
4. Pod «kuručenjem» se podrazumeva svaka vrsta planirane aktivnosti u vezi, obrade, prevoza i dostave poštanskih pošiljaka primaocu.
5. Pod «pismonosnim pošiljkama» se podrazumevaju pisma, dopisnice, štampane stvari, matetijali za slepe i paketići.
6. Pod «običnim poštanskim pošiljkama» se podrazumevaju sve vrste poštanskih pošiljaka, koje nisu preporučenene ili nemaju tretman posebne usluge.
7. Pod «posebnom uslugom» se podrazumevaju usluge preporučenih dostava, posebnih i registrovanih, izveštaji o prispeću, avio isporuke, ekspres usluge, plaćanja po uzeću i lomljive pošiljke, adresirane lično na primaoca.
8. Pod «uslugama dodatne vrednosti» se podrazumevaju ostale usluge koje ne spadaju u univerzalne i specijalne usluge, uvedene kao nove usluge i pružane od strane vršioca usluga, u skladu sa njegovim Opštim uslovima.
9. Pod «direktnom poštrom» se podrazumeva saopštenje koje se odnosi isključivo na reklamni materijal ili marketing i koje sadrži tipsku poruku bez imena, adrese ili drugih podataka korisnika, a koje ne menja suštinu poruke i dosta se većem broju osoba.
10. «Poštanskim agentom» se smatra fizičko ili pravno lice, ovlašćeno od strane vršioca usluga da vrši poštanske usluge.
11. Pod «javnom poštanskom mrežom» se podrazumeva celina tehničkih veza, poštanske delatnosti i usluga prevoza, koje koristi vršioc usluga radi obavljanja svoje delatnosti.
12. Kao «poštansko tržište» se smatra tržište za vršenje poštanskih usluga na profitabilnoj osnovi.
13. «Javnim poštanskim operaterom» se smatra pravno lice koji pruža javnosti univerzalne poštanske usluge, prema sporazumu zaključenim sa Ministrom.

14. Kao «rezervisane usluge» smatraju se usluge koje vrši isključivo javni operater radi podmirenja univerzalnih usluga prijema, obrade, transporta i dostave poštanskih pošiljaka u domaćem prometu po ceni tri i po puta većom od javne tarife, za pošiljku koja je najmanje težine i isporučuje se na najbrži način, ukoliko takav način isporuke postoji, ali pod uslovom da pojedinačna težina pošiljke ne prelazi 2 kg.
15. «Vršiocem usluge» se smatra pravno ili fizičko lice, koje nudi javnosti poštanske usluge.
16. «Korisnikom» se smatra svako fizičko ili pravno lice koje koristi poštanske usluge.
17. «Poštanskim sektorom (PS)» se smatra sektor Ministarstva odgovoran za poštansku strategiju i vršenje poštanskih usluga.
18. Pod «Ministarstvom» se podrazumeva Ministarstvo za saobraćaj, poštu i telekomunikacije.
19. «Ministrom» se smatra ministar Ministarstva za saobraćaj, poštu i telekomunikacije.
20. Pod «budžetom» se podrazumeva Konsolidovani budžet Kosova.
21. «Poštansko sanduče» predstavlja poštansko sanduče postavljeno na javnim mestima, iz kojega se isporučuju poštanske pošiljke.

**Član 4.
Korišćenje poštanskih usluga**

Sva lica na Kosovu imaju pravo na ravnopravno korišćenje poštanskih usluga, u skladu sa odredbama ovog Zakona.

**Član 5.
Medjunarodna poštanska služba**

Medjunarodne poštanske usluge se vrše u skladu sa odredbama ovog Zakona i medjunarodnim standardima, koji se odnose na vršenje poštanskih usluga.

POGLAVLJE II

ULOGA MINISTARSTVA U POŠTANSKOM SEKTORU

**Član 6
Uloga Ministarstva**

6.1. Ministarstvo, preko Ministra, utvrđuje politiku i strategiju razvoja pošte i upravlja poštanskim sektorom na Kosovu.

6.2.U oblasti poštanskog sektora Ministar:

- 1.Predlaže Vladi strategiju za razvoj pošte i zakone koji regulišu poštansku delatnost,
- 2.Usvaja postupke za plaćanje i dodelu dozvola za vršenje poštanskih usluga.
- 3.Predlaže Vladi usvajanje poštanskih tarifa za univerzalne i rezervisane poštanske usluge.
- 4.Predlaže Vladi mere neophodne za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga.
- 5.Potpisuje sporazume sa Javnim poštanskim operaterom o njegovim zadacima i obavezama u vršenju univerzalnih usluga.
- 6.U koordinaciji sa UNMIK-om zastupa Ministarstvo kod medjunarodnih poštanskih organizacija i potpisuje medjunarodne sporazume koji se odnose na poštanski sektor.

Član 7. Poštanski sektor

Poštanski sektor, koji ima i funkciju regulatora do 2008 godine, potčinjen je Ministarstvu i obavlja sledeće dužnosti:

- 1.Utvrdjuje politiku razvoja poštanskih službi i obezbedjuje potrebne organizacione uslove za njihovu primenu, podstičući investicije u poštanskom sektoru. Kao regulatorno telo ima poseban zadatak kod obezbeđenja pune saobraznosti sa uputstvima Evropske Unije, a ukoliko je potrebno vrši kontrolu i utvrđuje posebne postupke u cilju obezbeđenja rezervisanih usluga. Obezbeđuje poštenu i transparentnu konkurenčiju u oblasti poštanskih usluga.
- 2.Predlaže norme i standarde kvaliteta poštanskih usluga, obezbeđuje istraživačku aktivnost i medjunarodne preporuke za njihovo poboljšanje.
- 3.Predlaže Ministarstvu izdavanje licenci i prati ispunjavanje zahteva koji su propisani Zakonom, a odnose se na vršioce usluga.
- 4.Prati razvoj poštanskog tržišta i uslove nudjenja univerzalnih usluga, na osnovu čega sagledava obim rezervisane oblasti i predlaže mere za njeno buduće postepeno ograničavanje i kontrolisanje.
- 5.Obavlja kontrolu rada Javnog poštanskog operatera u vezi izvršenja obaveza po licenci, koje se odnose na univerzalne usluge.
- 6.Usvaja tarife za univerzalne i rezervisane usluge koje nudi Javni operater.
- 7.Od operatera i nudioca usluga, na koje se ovaj Zakon primenjuje, prikuplja neophodne podatke, koji se odnose na vršenje njihovih dužnosti i oglašava informacije u vezi generalnog razvoja pošta na Kosovu.

8.U saradnji sa UNMIK-om, koordinira medjunarodne aktivnosti i saradjuje sa stranim poštanskim administracijama.

POGLAVLJE III

POŠTANSKE USLUGE

Član 8. Poštanske pošiljke, delatnosti i usluge

8.1.Poštanske pošiljke uključuju:

- a) dopisivanje: pisma, dopisnice, štampane stvari, uzorke, materijale za slepe i paketiće;
- b) pakete;
- c) telefaks usluge;
- d) novčane naloge;

8.2.Poštanska delatnost obuhvata:

- a) izradu, emitovanje, stavljanje u promet i povlačenje iz prometa poštanskih maraka i predmeta u vezi s tim;
- b) prijem, obradu, transport i dostavu poštanskih pošiljaka.

8.3.Delatnost utvrđenu u tačci 8.2. (a) ovoga člana će obavljati sektor Ministarstva odgovoran za ova pitanja. Delatnost utvrđena u tačci 8.2.(b) ovoga člana će se obavljati u skladu sa odredbama ovog Zakona i uslovima licence.

8.4.Poštanske delatnosti, utvrđene u tačci 8.2. (a) ovoga člana, koje se redovno vrše uz nadoknadu, biće obračunavane prema važećim tarifama za vršenje poštanskih usluga.

8.5.Pored poštanskih delatnosti, iznetih u tačci 8.2. ovoga člana, Javni poštanski operater može obavljati i druge delatnosti (za koje su potrebne specifične, posebne dozvole):

- (a) finansijske i bankarske usluge;
- (b) delatnosti osiguranja;
- (c) prevoz i distribucija knjiga i novina;
- (d) saradnja sa operaterima koji pružaju telefaks usluge i usluge prenosa podataka;
- (e) saradnja sa operaterima koji pružaju telefonske usluge;
- (f) usluge transfera novca (obavljanje bankarskih delatnosti za račun drugih);
- (g) transfer novca;
- (h) ostale usluge.

Gorenavedene delatnosti mogu se vršiti samo ukoliko njihovo obavljanje nije u suprotnosti sa standardima za obavljanje univerzalnih usluga i ukoliko nisu u suprotnosti sa zakonskim propisima koji se odnose na njih.

Član 9. Zabranjene pošiljke

Posredstvom poštanske službe nije dozvoljeno slanje onih pošiljaka čiji je sadržaj u suprotnosti sa domaćim i međunarodnim zakonskim propisima, važećom poštanskom konvencijom i propisom o vršenju poštanskih usluga.

POGLAVLJE IV UNIVERZALNE USLUGE

Član 10. Vršenje univerzalne usluge

10.1.Za vršenje univerzalne poštanske usluge biće terećen Javni operater od strane Ministra u ime Vlade, a na osnovu sporazuma koji s njim zaključuje, kao što je utvrđeno u Članu 13. ovog Zakona.

10.2.Univerzalna poštanska usluga se mora pružiti svakom korisniku na celoj teritoriji na jedinstven, pristupačan i kvalitetan način. Univerzalna poštanska usluga mora se obezbediti svakim radnim danom, ali ne manje od 5 dana u nedelji, osim ukoliko Ministar ne oceni okolnosti i uslove posebnim.

10.3.Detaljni propisi o pružanju univerzalnih poštanskih usluga od strane poštanskog operatera utvrđuju se "Pravilnikom o univerzalnoj poštanskoj usluzi", usvojenog od strane Ministarstva.

Član 11. Poštanska marka

Poštanska marka se stavlja u promet po nalogu Ministra nakon odobravanja UNMIK-a.

Član 12. Rezervisane usluge

12.1.Da bi se kvalifikovao za vršenje univerzalne poštanske usluge, Javni poštanski operater mora obavezno:

- (a) biti ovlašćen za izradu, emitovanje, stavljanje u promet i povlačenje iz prometa poštanskih maraka i predmeta u vezi s tim;
- (b) imati pravo na prevoz u domaćem saobraćaju običnih pismenosnih pošiljaka maksimalne težine do 2 kg. Isti limit će biti primenjen za direktnе poštanske pošiljke;
- (c) imati pravo na postavljanje poštanskih sandučića na javnim mestima.

12.2.Lična i poslovna korespondencija, koja se dostavlja bez naknade i bez pomoći trećeg lica, neće se vršiti od strane rezervisane oblasti.

12.3.Detaljni uslovi, kao što su prava i obaveze dodele ekskluziviteta prema tačci 12.1. (b) i (c) ovoga člana, će se utvrditi u skladu sa ugovorom koji potpisuje Ministar sa Javnim poštanskim operaterom.

Član 13. Prava i dužnosti javnog operatera

13.1.Sporazumom sklopljenim izmedju Ministra i Javnog poštanskog operatera utvrđuju se usluge koje treba pružiti, prava i dužnosti Javnog poštanskog operatera u vršenju univerzalnih poštanskih usluga, kao i ekskluzivna prava dodeljena u tom cilju.

13.2.Sporazum se zaključuje na rok od 15 godina i isti treba razmatrati svakih 5 godina radi sagledavanja razlika i promena usled evolucije na poštanskom tržištu i krupnih promena uslova.

13.3.Sporazumom se mora utvrditi sledeće:

- a) misija i strateška orientacija Javnog poštanskog operatera;
- b) standardi usluga i kvalitet ciljeva;
- c) načini i sredstva za kontrolu izvršavanja usluga;
- d) pitanja objavljivanja detalja univerzalnih poštanskih usluga o uslovima i tačkama pristupa, kao i o učestalosti prijema i otpreme poštanskih pošiljaka;
- e) postupak reklamacija;
- f) finansijski ciljevi i pokazatelji pravaca;
- g) načela utvrđivanja tarifa za rezervisane usluge (vezano sa ekskluzivnim pravima Javnog poštanskog operatera), za univerzalne poštanske usluge i njihovo usvajanje;
- h) način vodjenja knigovodstva u cilju obezbeđenje transparentnosti;
- i) biznis plan;
- j) investiciona i istraživačka politika;
- k) politika razvoja ljudskih resursa;
- l) zahtevi o tehničkoj saradnji i saradnji u poštanskom saobraćaju sa drugim pružaocima univerzalnih poštanskih usluga radi obezbeđenja njihovog nediskriminirajućeg tretmana, kao i uređivanje zajedničkih obaveza;
- m) statistički podaci o aktivnostima i njihovo trajanje.

Član 14. Saradnja u poštanskoj službi

14.1.Javni poštanski operater ima pravo na naknadu od delatnosti saradnika (poštanskog agenta) za izvršenje usluga koje su mu poverene.

14.2.Poštanski agent ne može obavljati druge nepoštanske delatnosti, koje su u suprotnosti sa uslovima za vršenje poštanske delatnosti.

14.3.Operater utvrđuje uslove, čijim se ispunjavanjem poštanskom agentu daje pravo na upotrebu izraza: «pošta» i «poštanski», i o tome informiše Ministarstvo.

Član 15. Delatnosti službe

Javni poštanski operater mora informisati javnost o uslugama koje se pružaju, kao i o rasporedu i standardima usluga.

Član 16. Vanredne situacije

16.1.U uslovima vanrednog stanja, objavljenog po odgovarajućim zakonskim propisima, Ministar na predlog Poštanskog sektora može privremeno ograničiti ili obustaviti pružanje univerzalnih poštanskih usluga od strane Javnog poštanskog operatera.

16.2.Javni poštanski operater će pokušati izvršavanje poštanskih usluga, u zavisnosti od stvorenih uslova na Kosovu.

POGLAVLJE V

LICENCIRANJE

Član 17. Licence za pružanje univerzalnih usluga

17.1.Pružanje univerzalnih i rezervisanih poštanskih usluga, može se vršiti samo na osnovu licence dobijene od Ministarstva.

17.2.Izdavanje licence je uslovljeno:

- a) upisom podnosioca zahteva kod suda kao pravnog lica;
- b) nepostojanjem zakonskih smetnji za obavljanje takve delatnosti;
- c) angažovanjem podnosioca u ispunjenju osnovnih zahteva, koji se odnose na tajnost, bezbednost poštanske mreže od opasnih materija, zaštitu podataka, kao i zahteva po ovom Zakonu i drugim odgovarajućim zakonskim i podzakonskim aktima;
- d) njihovom obavezom da poštuju ekskluzivna prava koja se daju javnom poštanskom operateru;
- e) sposobnošću podnosioca za obavljanje neprekidne redovne delatnosti, u skladu sa licencom;
- f) ispunjavanjem finansijskih i tehničkih uslova, neophodnih za pružanje poštanskih usluga.

17.3.Licenca obuhvata:

- a) obim vršenja usluga (uključene usluge i geografsku oblast i teritoriju na koju se licenca odnosi);
- b) vreme trajanja licence;
- c) podatke o uslovima pristupa i parametre kvaliteta usluga;

- č) podatke o načinu naknade u slučajevima neispunjavanja usluga i postupak sa reklamacijama;

17.4. Ministarstvo utvrđuje postupak za izdavanje licenci, njihov sadržaj, kao i uslove njihove modifikacije, oduzimanja i opoziva.

17.5. Odbijanje dodele licence mora biti praćeno odgovarajućim obrazloženjem.

Član 18. Licence za pružanje drugih usluga

18.1. Ostale poštanske usluge, koje nisu uključene u univerzalne poštanske usluge, mogu se obavljati tek po dobijanju odgovarajuće licence od strane Ministarstva.

18.2. Postupak za izdavanje licence utvrđuje Ministarstvo.

18.3. Licenca se može izdavati fizičkom ili pravnom licu, koje:

- (a) ispunjava osnovne zahteve o tajnosti, obezbeđuje zaštitu podataka i poštuje ekskluzivna prava koja se daju Javnom poštanskom operateru;
- (b) ispunjava potrebne zahteve u skladu sa Zakonom o obavljanju poštanske delatnosti.

18.4. Uslovi licence mogu se izmeniti uz saglasnost Ministarstva i izmene dela Zakona, koji se odnosi na uslove univerzalnih usluga.

18.5. Pružalac usluge je dužan da upozna Ministarstvo o otkazu usluga i njihovom obavljanju, najmanje 60 dana pre preduzimanja takvog postupka.

18.6. Pružalac usluga treba da podnese tarife, samo informativno, Ministarstvu, najmanje 30 dana pre primene istih, kao i da Poštanskom Sektoru dâ svaku informaciju koja se od njega traži vezano za izvršavanje njegovih funkcija.

18.7. Licenca može obuhvatiti i druge obaveze o univerzalnim poštanskim uslugama, u slučajevima kada Ministarstvo smatra takvo pitanje bitnim za vršenje te usluge.

Član 19. Oduzimanje licence

19.1. Ukoliko se imalac licence ne pridržava kriterijuma predviđenih članom 13. ovoga zakona, Ministarstvo može oduzeti deo licence, ili čitavu licencu.

19.2. Ministarstvo može oduzeti licencu i ukoliko imalac licence prekine rad.

19.3. Uslovi obustavljanja licence zavise od ispunjavanja obaveza, kao što je predviđeno u tačci 13.2. i 13.3. člana 13.

Član 20. Kontrola poštanskih usluga

20.1. Ministarstvo može kontrolisati ispunjavanje poštanskih usluga u skladu sa ovim Zakonom.

20.2. Ministarstvo utvrđuje detalje za obavljanje kontrole.

20.3. Ministarstvo će prisiliti fizička ili pravna lica, koji pružaju poštanske usluge bez licence da prekinu pružanje poštanskih usluga i plate odgovarajuću kaznu.

20.4. U slučaju pod tačkom 20.3, ovoga člana, Ministarstvo pokreće postupak za dodelu odgovarajuće dozvole, u slučaju da pružalac usluga želi da nastavi sa pružanjem poštanskih usluga;

20.5. Ukoliko Ministarstvo, tokom vršenja kontrole uoči odstupanja od odredaba ovog Zakona, kršenje zakonskih propisa, uslova licence i usvojenih propisa, koji ne predstavljaju krivično delo već upravni prekršaj, Poštanski sektor mora:

- (a) utvrditi kaznu i naložiti pružaocu usluga da se pridržava Zakona;
- (b) obustavi delatnost nudioca usluge;
- (c) preduzeti mere za povlačenje licence ili predložiti mere za njeno opozivanje,
- (d) primeniti sankcije predvidjene posebnim zakonskim odredbama.

20.6. U slučaju oduzimanja licence shodno tačci 20.5. (c) ovog člana, ne može se izdati nova licenca u roku od tri godine, počev od dana pravosnažnosti rešenja.

20.7. O slučajevima upravnih prekršaja vodi se zapisnik od ovlašćenih lica Ministarstva, koji predlažu preduzimanje jedne od mera predvidjениh u tačci 20.5. Rešenje se izdaje od strane ovlašćenog lica Ministarstva.

20.8. Protiv rešenja pružalac usluga može podneti žalbu Regulatoru u roku od 15 dana od dana donošenja rešenja. U roku od 30 dana Regulator mora doneti rešenje u vezi žalbe odgovarajuće stranke. Protiv rešenja Regulatora, može se podneti žalba sudu u roku od 30 dana od dana obaveštenja.

20.9. Pružalac i korisnik usluga može da se obrati odgovarajućem sudu za dalju proceduru.

Člana 21. Uslovi ugovora

21.1. Operateri poštanskih usluga su dužni da primaju, obraduju, prevoze i distribuiraju korisnicima sve poštanske pošiljke koje ispunjavaju zahteve predvidjene zakonskim propisima, standardima i pravilnicima o vršenju poštanskih usluga. Javni poštanski operater može osporiti ispunjenje ugovora jedino u slučajevima predvidjenim u tačci 21.2 i 21.3 ovoga člana.

21.2. Javni poštanski operater će odbiti izvršenje svake ugovorene usluge u sklopu svojih odgovornosti ukoliko:

- (a) je preuzimanje takve obaveze u suprotnosti sa "Pravilnikom o univerzalnoj poštanskoj službi", ili međunarodnim sporazumima;
- (b) sadržaj poštanskog pošiljke nije u skladu sa Članom 9;
- (c) pošiljka nema specifične karakteristike pošiljke, koje su potrebne za odgovarajuću isporuku.

21.3.Poštanske pošiljke navedene u tačci 21.2. ovog člana i uslovi njihovog otpremanja, opisće se i utvrditi od strane Javnog poštanskog operatera u njegovim pravilnicima službe. Javni poštanski operater će preduzeti potrebne mere za oglašavanje takvih pošiljaka.

21.4.Javni poštanski operater ne mora izvršavati ugovor ukoliko:

- (a) je vršenje usluga obustavljeno ili ograničeno shodno članu 17. ovog Zakona;
- (b) postoje razlozi koji nisu predvidjeni u okviru poštanske službe.

21.5.Prilikom prijema pošiljaka adresiranih na primaoc van Kosova, Javni poštanski operater je obavezan da upozori pošiljaoca o svim zabranama ili ograničenjima u vezi proizvoda koji su zabranjeni za uvoz u zemlju primaoca, ili u tranzitnim zemljama kroz koje pošiljka prolazi.

POGLAVLJE VI

OBAVLJANJE POŠTANSKE USLUGE

Član 22. Prijem pošiljke

22.1.Prihvatanje predmeta ili preuzimanje neke usluge smatra se zaključenjem ugovora izmedju Javnog poštanskog operatera i korisnika usluga.

22.2.Stavljanje predmeta u poštansko sanduče instalirano od strane pružaoca usluga, ili u bilo koje sredstvo za ovu svrhu, ujedno predstavlja i prihvat pošiljke.

22.3.Prijem preporučene poštanske pošiljke (pismonosne pošiljke, pisma i druge pošiljke, primljene u skladu sa propisima koji važe za preporučene usluge, registrovana i deklarisana vrednost, paketi, pisma i paketići deklarisane vrednosti, telefaks usluga i usluge novčanih naloga) smatra se izvršenim u momentu kada Javni poštanski operater primi pošiljku i o tome izda priznanicu.

22.4.Pismo ili paket se može otpremiti uz deklarisanje vrednosti koja je ograničena u domaćem i međunarodnom saobraćaju, s tim da pošiljke predvidjene za otpremu van Kosova moraju imati težinu koja odgovara težini dozvoljenoj u zemlji destinacije.

22.5.Usluga transfera novca se smatra izvršenom u momentu prihvata od strane vršioca poštanskih usluga i nakon izdavanja priznanice.

22.6.Prijem i distribucija poštanskih pošiljaka mora u potpunosti odgovarati standardu kvaliteta predvidjenom uputstvima Evropske Unije radi postizanja sledećeg:

- a) vreme od prijema do distribucije pošiljke mora biti D + 3, 85% od ukupnog broja pošiljaka

- b) vreme od prijema do distribucije pošiljke mora biti D + 5, 97% od ukupnog broja pošiljaka

Član 23. **Tarife za poštanske usluge**

23.1.Tarife za poštanske usluge se utvrđuju na osnovu niženavedenih uslova:

- (a) Tarife za poštanske usluge treba da budu realne i da mogu pokriti trošak njihovog izvršenja na čitavoj teritoriji.
- (b) Jednake tarife pod jedankim uslovima na celoj teritoriji Kosova,
- (c) Tarife moraju pokriti fond za razvoj poštanskih usluga i mrežu usluga,
- (d) Tarife treba da budu odgovarajuće i uporedive sa Evropskom Unijom i drugim državama sličnim Kosovu.

23.2.Tarife za poštanske usluge se mogu platiti putem poštanskih maraka koje su u opticaju, aparata za frankiranje, u gotovom, ili putem drugih zakonskih stredstava plaćanja.

23.3.Upotreba aparata za frankiranje se reguliše putem ugovora izmedju Javnog poštanskog operatera i odgovarajućeg subjekta, shodno opštim uslovima za vršenje poštanskih usluga.

23.4.Za potencijalne (velike) korisnike Javni poštanski operater ima pravo davanja popusta, uz obezbeđenje potpune transparentnosti zainteresovanih korisnika, što se ne može iskoristiti za diskriminaciju drugih korisnika.

23.5. Korespondencija slepih izuzima se od tarifa poštanskih usluga.

Član 24. **Distribucija pošiljaka**

24.1.Pružaoci poštanskih usluga su obavezni da sve primljene pošiljke distribuiraju na siguran način.

24.2.Pružaoci poštanskih usluga mogu sami izabrati način i sredstva za prevoz pošiljaka.

Član 25. **Uručenje**

25.1.Poštanske pošiljke se moraju uručiti lici koje je naveo pošiljaoc, izuzev slučajeva kada:

- (a) Primalac ili njegov zastupnik ovlasti druga lica za prijem poštanske pošiljke.
- (b) Javni poštanski operater može da uruči pošiljku primaocu, ili nekoj drugoj ličnosti (članu porodice), ili na indirektni način, ukoliko nije dobio drugačije uputstvo od pošiljaoca, kao što je to predvidjeno u tačci 25.2 ovoga člana.

25.2.Javni poštanski operater može poštansku pošiljku uručiti ovlašćenom licu umesto primaocu i oslobođiti se obaveze uručenja na naznačenu adresu, kada se radi o:

- (a) vojnoj jedinici, KFOR-u;
- (b) zatvorima i popravnim centrima;
- (c) zdravstvenim ustanovama ili socijalnim službama;
- (d) hotelima, studentskim domovima i sl.;
- (e) pravnom licu.

25.3.Umesto dostave na naznačenu adresu pošiljka se može vratiti u kancelariju Javnog poštanskog operatera, ukoliko:

- (a) je pošiljalac ili primalac dao takvo uputstvo;
- (b) nije bilo moguće naći lice u mestu naznačenom od strane pošiljaoca;
- (c) je uručenje primaocu ograničeno zbog prirode sadržaja pošiljke, odnosno ukoliko nije moguće utvrditi vrednost pošiljke.

25.4.Pošiljke koje nisu preporučene mogu se isporučiti putem privatnog poštanskog sandučića, ili preko grupe poštanskih sandučića koje je naveo pošiljalac.

Član 26. Pošiljke koje se smatraju neuručive

26.1.U slučaju kada se smatra da je poštansku pošiljku nemoguće uručiti primaocu, niti vratiti pošiljaocu, poštanski operater može pošiljku pregledati komisijски i otvoriti kako bi pronašao više informacija o pošiljaocu ili primaocu.

26.2.Ukoliko se ni nakon komisijskog pregleda pošiljka ne može uručiti primaocu, niti vratiti pošiljaocu, operater će:

- a).U prisustvu komisije odmah uništiti obične pošiljke (pisma, dopisnice, štampane stvari, i dr.), koja sadrže samo pismeno obaveštenje.
- b).Ostale pošiljke, osim običnih, moraju se čuvati najmanje godinu dana, od dana kada je komisija izvršila pregled pošiljke.
- c).Neuručeni novčani nalog se mora čuvati 3 godine, računajući od dana koji se smatra kao datum kada nalog nije uručen.

Član 27. Odnosi sa carinom

27.1.Javni poštanski operater će u prisustvu svoga radnika podneti Carinarnici sve pošiljke koje podležu carinskom postupku.

27.2.Predmeti, navedeni u tačci 27.1 ovog člana, koji dolaze iz inostranstva, moraju biti obradjeni u skladu sa važećim carinskim propisima utvrđenim od strane Carinskih organa, odnosno na osnovu posebnog sporazuma sa Carinom.

27.3.Medjunarodne poštanske pošiljke, čiji sadržaj podleže carinjenju, biće obradjene u skladu sa carinskim propisima.

Član 28. Ugovorna odgovornost

28.1.Javni poštanski operater snosi odgovornost za ispunjenje ugovora o vršenju poštanske službe u skladu sa uslovima vršenja službe, uključujući oštećenja prouzrokovana na pošiljci, nedostatak sadržine, gubitak, neblagovremene isporuke u skladu sa pravilima službe, kao i kod izuzetih slučajeva definisanih Članom 29.

28.2.Vezano za realizaciju domaćih i medjunarodnih platnih naloga, Javni poštanski operater je odgovoran za iznos novca koji se može potvrditi dokumentom.

28.3.O štetama prouzrokovanim na drugačiji način od ugovorenih, kao i namerno prouzrokovanim štetama, odnosno štetama prouzrokovanim usled nemara, ili kao rezultat kriminalnog čina, Javni poštanski operater snosi odgovornost u skladu sa važećim zakonskim propisima.

28.4.U slučaju da javni poštanski operater ne izvrši ugovor o distribuciji pošiljke, dužan je da vrati uplaćenu naknadu, osim za obične pošiljke.

Član 29. Izuzeće odgovornosti

Javni poštanski operater se ne smatra odgovornim za:

- a) obične poštanske pošiljke
- b) ukoliko operater može dokazati da je gubitak ili oštećenje preporučene pošiljke, umanjenje njenog saržaja ili neblagovremena isporuka prouzrokovana zbog spoljašnjih razloga, ili usled grešle pošiljaoca.

Član 30. Nadoknada štete

30.1.Javni poštanski operater je obavezan da nadoknadi štetu za gubitak ili oštećenje:

- (a) preporučenih poštanskih pošiljaka i paketa nedeklarisane vrednosti;
- (b) pisama i paketa deklarisane vrednosti;
- (c) novčаниh naloga

30.2.Za pošiljke navedene pod b) gore navedene tačke, visina nadoknade će biti u visini vrednosti deklarisane od strane pošiljaoca.

Za pošiljke navedene pod a) gore navedene tačke, visina nadoknade će biti u visini važeće tarife za uslugu.

Za pošiljke navedene pod c) gore navedene tačke, visina nadonkade će biti u visini vrednosti novčanog naloga.

30.3.Za medjunarodne usluge nadoknada štete će se utvrditi na osnovu medjunarodne konvencije i "Pravilnika o vršenju poštanskih usluga".

Član 31. Reklamacija

31.1.Rok žalbe za nadoknadu štete prema vršiocu usluge, prestaje po isteku jedne godine, počev od 15. tog dana od dana otpreme.

31.2.Javni poštanski operater može tražiti nadoknadu tarife za uslugu u skladu sa ugovorom za vršenje odredjene usluge.

POGLAVLJE VII

TAJNOST

Član 32. Čuvanje tajne

32.1.Pružalač usluge je dužan da čuva tajnu dopisivanja, individualnu tajnu i tajnu delatnosti do koje je došao u toku ispunjavanja ugovora i da se stara da sačuva kao poverljivu svaku ličnu informaciju.

32.2.Obaveza čuvanje tajne je ista za pružaoca usluge, za sve njegove zapošljene, kao i za svaku drugu osobu koja poseduje saznanje o individualnim tajnama koje je uočio tokom rada, ili na drugi način. U slučaju otkrivanja tajne sva odgovorna lica snose posledice shodno zakonskim propisima.

32.3.Obaveza vršioca usluga i njegovih zapošljenih o čuvanju tajne, shodno tačci 32.2, ovoga člana ne prestaje čak i nakon napuštanja njihovih radnih mesta, odnosno nakon isteka ugovora.

Član 33. Zaštita podataka

33.1.Na osnovu obaveza o čuvanju tajne, pružaocu usluge, izuzev u slučajevima utvrđenim u tačci 33.2. ovog člana, nije dozvoljeno:

- a) da otvara zatvorenu poštansku pošiljku ili da se upoznaje sa sadržajem bez otvaranja pošiljke;
- b) da daje drugim osobama podatke s kojima je upoznat u toku vršenja usluge, izuzev pošiljaocu, primaocu i licu ovlašćenom za prijem pošiljke.
- c) da uruči pošiljku drugim osobama i omogući im da saznaju sadržaj pošiljke;
- d) da daje obaveštenja o vršenju usluge drugim licima osim pošiljaocu, primaocu, ili licu ovlašćenom za prijem pošiljke.

33.2.Pružalač usluge može otvoriti zatvorenu poštansku pošiljku i pregledati njen sadržaj samo:

- a) u nedostaku adrese, ili ukoliko se pošiljka ne može isporučiti ili vratiti pošiljaocu u nedostatku adrese.
- b) ukoliko je ambalaža pošiljke delimično oštećena, te je zbog očuvanja sadržaja pošiljke neophodno prepakovati pošiljku, a to nije moguće bez njenog otvaranja.

33.3.Otvaranje pošiljke vršiće se uz vodjenje zapisnika o postupku otvaranja i o merama koje treba preduzeti. Otvaranje se može vršiti u prisustvu poštanskog ovlašćenog lica, što se mora konstatovati na samoj pošiljci, a pošiljaoc i primalac moraju biti obavešteni o razlozima otvaranja.

33.4.Zabrane predvidjene u tačci 33.1. (b), (c) i (d) ovog člana, neće se primeniti ukoliko su izvršene radnje bile na osnovu sudskog naloga i upravnog prekršaja.

33.5.U vezi konfiskacije, rezervisanja ili sekvestriranja poštanskih predmeta, primeniće se odgovarajuće zakonske odredbe.

POGLAVLJE VIII

ADMINISTRATIVNI PREKRŠAJI

Član 34. Slučajevi prekršaja

Niženavedeni slučajevi izvršeni od strane fizičkog ili pravnog lica smatraće se upravnim prekršajima:

1. Dostavljanje poštanskih pošiljaka bez licence, kao što je predvidjeno ovim zakonom;
2. Nepoštovanje uslova iz licence, kao što je predvidjeno u članu 17. i 18. ovog zakona;
3. Povreda odredaba ovog zakona, koje se odnose na tajnost, obezbedjenje i zaštitu podataka;
4. Nepoštovanje ekskluzivnih prava datih Javnom poštanskom operateru, kao što je predvidjeno ovim zakonom;
5. Nepoštovanje člana 7, tačke 2, ovoga zakona.

Član 35. Kaznene mere

35.1.Administrativni prekršaji će se kazniti uz primenu mera predviđenih članom 20, tačke 3. i 4. ovog zakona, i to:

- a) Za administrativne prekršaje, na osnovu člana 34, tačka 1, 3 i 4 od petostrukog do desetostrukog iznosa predviđenog za dobijanje licence.
- b) Za administrativne prekršaje, na osnovu člana 34, tačka 2, od dvostrukog do petostrukog iznosa predviđenog za dobijanje licence.
- c) Za administrativne prekršaje, na osnovu člana 34, tačka 5, u visini iznosa za dobijanje licenca.

35.2.Odluku o novčanoj kazni i njenoj visini donosi rukovodilac Poštanskog sektora. Protiv ovog rešenja može se podneti žalba u skladu sa članom 20, tačka 8, ovoga zakona.

35.3.U cilju postupanja po ovom članu, Ministar će saradjivati sa odgovarajućim organima. Prihodi iz novčanih kazni se prenose u budžet Kosova.

POGLAVLJE IX

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

Univerzalna poštanska služba, njen rad i razvoj će se, po potrebi, osigurati putem Vladinih investicionih mera.

Član 37.

U planovima opštinskog i regionalnog razvoja, Javni poštanski operater saradjuje sa lokalnim institucijama radi stvaranja mogućnosti za izgradnju objekata i instaliranje opreme neophodne za vršenje univerzalnih usluga, kao i drugih popularnih mera za korišćenje javnih prostora radi instaliranja poštanskih sandučića i pripremi imenika adresa.

Član 38.

Javni poštanski operater je obavezan da koristi poštanski amblem.

Član 39.

Stupanjem na snagu ovog Zakona, prestaju da važe svi ostali zakonski i podzakonski propisi, koji su u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Član 40.

U cilju vršenja svojih funkcija Ministarstvo će na osnovu ovoga Zakona doneti ostale podzakonske akte.

Član 41.

Ovaj Zakon stupa na snagu nakon usvajanja u Skupštini Kosova, potpisivanja od Predsednika Skupštine Kosova i objavljivanja od strane SPGS-a.

**Zakon Br. 2003 / 18
9 Oktobar 2003**

Predsednik Skupštine Kosova

akademik Nexhat Daci